

7.1 DE VERLICHTING

Over verlichte denkers en hun ideeën

[Definitie]

- filosofische stroming die voortkomt uit de 17^e eeuwse wetenschappelijke revolutie en het rationele denken toepast op de maatschappij en het menselijk leven.
- Het verlicht denken stelt kennis en rede superieur aan traditie en m.n. het geloof.
- *Rationalisme* (= gebruik van gezond verstand) vormt het uitgangspunt.
- Ontstaan in Engeland [*Enlightenment*] eind 17^e eeuw > Parijs (salons) wordt het centrum van de Verlichting in de loop van de 18^e eeuw

Verlichte denkers

1. Immanuel Kant (1724-1804)

Duitse filosoof, theoloog, wis- en natuurkundige

- pleidooi voor onbegrensde vrijheid (van meningsuiting) en het gebruik van eigen verstand

François-Marie Arouet alias

2. Voltaire (1694-1778)

- Anti-religieus: tegen godsdienstige intolerantie
- Deïst: *God als natuurwetenschapper*
- anti-democratisch: absolute vorst dient vrijheid van denken te garanderen

3. John Locke (1632-1704)

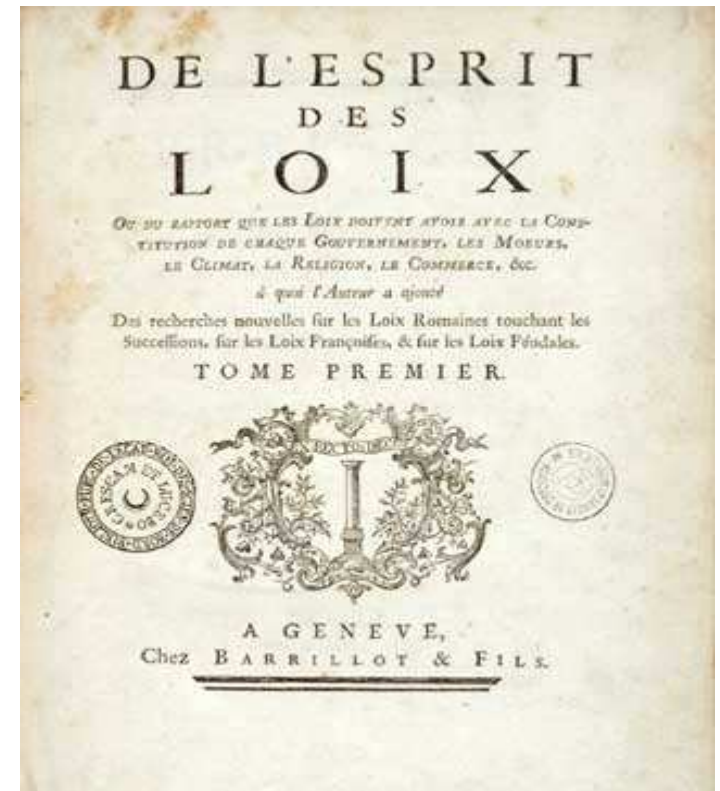
Engelse filosoof en schrijver

- tégen het absolutisme
- regering moet vrijheid van de burgers verdedigen op basis van de wet

4. Charles Louis de Secondat baron de La Brède et de Montesquieu (1689-1755)

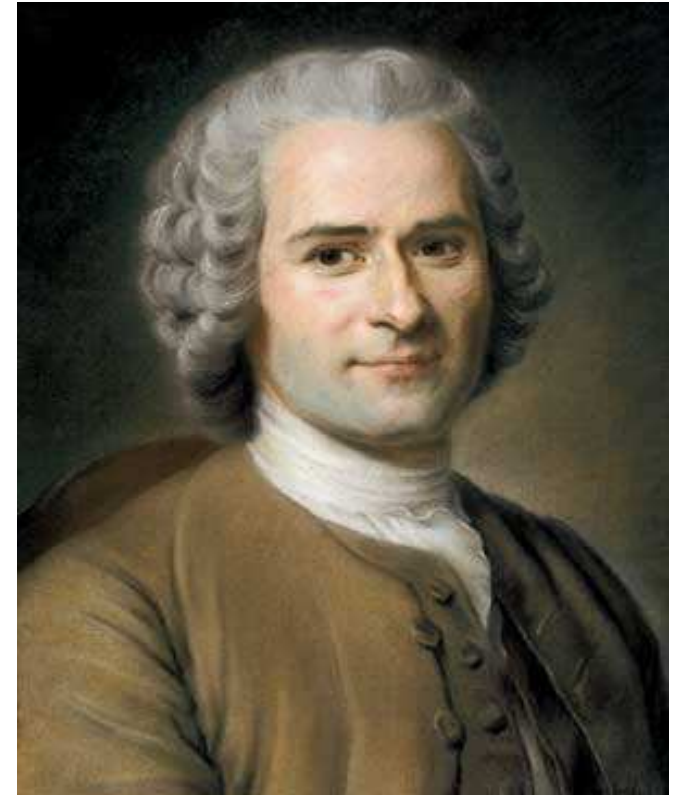
- trias politica: scheiding van de rechterlijke, wetgevende en uitvoerende macht
- NB Geen democraat – nam het Engels bestuur (*House of Commons / House of Lords*) als voorbeeld
- Fel tegenstander van slavernij

5. Jean-Jacques Rousseau (1712-1778)

*Zwitsers-Franse schrijver,
componist en denker*

- Democraat: grondlegger van het idee van *volkssoevereiniteit*
- Een volksvergadering (parlement) dient in naam van de bevolking haar 'algemene wil' uit te voeren

6. Adam Smith (1723-1790)

Schotse econoom

- Grondlegger van de 'vrije markt' (als reactie op het mercantilisme)
- De mens dient in vrijheid te kunnen streven naar economische verbetering
- Belangrijkste werk: *An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations*

